

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 12Co/99/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4218202342
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denisa Šaligová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:4218202342.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Denisy Šaligovej a sudkýň JUDr. Sone Zmekovej a JUDr. Renáty Pátrovičovej v spore žalobkyne: T. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. R. XX/XX, XXX XX J., zastúpenej spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Roman Blažek, s.r.o., so sídlom Pohraničná 4, 945 01 Komárno, proti žalovanej: K. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. N. XXXX/X, XXX XX J., zastúpenej JUDr. Máriou Kanthovou, advokátkou so sídlom Župná 20, 945 01 Komárno, o určenie neúčinnosti právneho úkonu, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Komárno č. k. 10C/25/2018-342 zo dňa 14.06.2021 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Žalobkyni priznáva voči žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom určil, že darovacia zmluva, ktorej vklad bol povolený Okresným úradom J., katastrálny odbor, pod č. V-XXXX/XXXX zo dňa 20.06.2016, ktorou povinný dlžník Z. F., nar. XX.XX.XXXX previedol do vlastníctva žalovanej nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v katastrálnom území J., zapísané v katastri nehnuteľnosti na LV č. XXXX, XXXX, XXXX, je voči žalobkyni právne neúčinná. Úspešnej žalobkyni priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 42a ods. 1, 2, § 42b ods. 1, 2, 4, § 116 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku.

2. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že žalobkyňa určenie neúčinnosti darovacej zmluvy žiadala z dôvodu, že dlžník Z. F., nar. XX.XX.XXXX, ktorý je synom žalovanej, bol rozsudkom Okresného súdu v P. P. z 09.10.2014 č.j. 458/08, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 10.10.2014, zaviazaný platiť pre ich spoločné maloleté dieťa K. F., nar. XX.XX.XXXX, výživné vo výške 325 eur mesačne počnúc dňom 01.02.2018 a zaplatiť ročné výživné vo výške 11.930 eur. Vymáhateľná pohľadávka žalobkyne voči dlžníkovi ku dňu podania žaloby predstavovala spolu sumu 12.815 eur. Žalobkyňa v žalobe uviedla, že dlžník je nezamestnaný a nemá žiadny príjem, preto výkon rozhodnutia zrážkami zo mzdy alebo iných príjmov neprichádza do úvahy. Bol však výlučným vlastníkom troch nehnuteľností zapísaných v katastri nehnuteľností v kat. úz. J. v LV č. XXXX, č. XXXX a č. XXXX v celkovej hodnote najmenej 50.000 eur. Tieto nehnuteľnosti previedol darovacou zmluvou zo dňa XX.XX.XXXX na žalovanú, ktorá je jeho matkou. Žalovaná vedela o neplnení výživného otcom maloletého dieťaťa a napriek tomu prijala darované nehnuteľnosti, čím dopomohla dlžníkovi ukrátiť uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky.

3. Rozsudkom č. k. 10C/25/2018-245 zo dňa 21.10.2019 súd prvej inštancie žalobu žalobkyne zamietol. Odvolací súd uznesením č. k. 12Co/16/2020-303 zo dňa 03.11.2020 odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie s tým, aby opätovne po vyhodnotení všetkých skutočností vyplývajúcich zo spisu posúdil, či prevodom nehnuteľností darovacou zmluvou na žalovanú došlo k ukráteniu uspokojenia pohľadávky veriteľa. Vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie vyslovil zároveň právny názor, že žalovaná nevyvinula náležitú starostlivosť v zmysle ustanovenia § 42a ods. 2 Občianskeho zákonníka.

4. Súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku na základe vykonaného dokazovania skonštatoval, že v konaní nebolo sporné, že žalobkyňa má voči dlžníkovi vymáhateľnú pohľadávku a že dlžník uzavrel so žalovanou darovaciu zmluvu, ktorou previedol svoje nehnuteľnosti na žalovanú. Zároveň bolo nesporné, že dlžník je podielovým spoluvlastníkom nehnuteľností vedených na listoch vlastníctva č. XXXXX a č. XXXXX pre katastrálne územie J.. Sporným bola skutočnosť, či dlžník uzavrel darovaciu zmluvu v úmysle ukrátiť žalobkyňu a následne, či žalovaná v čase uzavretia darovacej zmluvy pri náležitej starostlivosti mohla alebo nemohla poznať dlžníkov úmysel ukrátiť veriteľa.

5. Súd dospel k záveru, že žalovaná nevyvinula náležitú starostlivosť v zmysle ustanovenia § 42a ods. 2 Občianskeho zákonníka, pretože si skutočnosti o realizácii prevodu podielu svojho syna na žalobkyňu vôbec nepreverila. Nevyvinula žiadnu snahu, aby si preverila, či došlo k prevodu nehnuteľnosti uvádzanej v dohode, vychádzala len zo samotného znenia dohody, pričom si skutočnosť, či naozaj došlo k realizácii prevodu podielu svojho syna na žalobkyňu, nepreverila na katasterportáli a ani žiadnym iným spôsobom. Vychádzala len z dohody, ktorá deklarovala možný prevod podielu, ku ktorému vôbec nedošlo. Neoverila si, či má syn dlh na výživnom voči svojmu maloletému synovi splatený. Pokiaľ žalovaná namietala, že aj žalobkyňa jej mohla zavolať a oznámiť jej uvedenú skutočnosť, súd sa s touto námietkou žalovanej nestotožnil, pretože to bola práve žalovaná, ktorú ťažila povinnosť vyvinúť náležitú starostlivosť na to, aby prípadný úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa spoznala. Preto si mohla práve žalovaná aj u žalobkyne sama preveriť, či bol spoluvlastnícky podiel jej syna prevedený na žalobkyňu a či hodnota tohto podielu pokryje dlh, ktorý má jej syn na výživnom. Žalovaná sa však uspokojila s predloženou dohodou a podľa vyjadrení jej právnej zástupkyne len „predpokladala, že dlh syna na výživnom je na základe tejto dohody vyrovnaný“. Žalovaná sa však nepresvedčila, či prevodmi troch nehnuteľností do jej vlastníctva nedôjde k ukráteniu veriteľa jej syna, čo by ju primálo k tomu, aby neprijala darované nehnuteľnosti, pretože tento úkon bol na ujmu práv veriteľa, a teda v konečnom dôsledku jej maloletého vnuka. Z uvedených dôvodov preto súd konštatoval, že žalovaná neunesla dôkazné bremeno, že vyvinula náležitú starostlivosť, aby zistila úmysel dlžníka ukrátiť svojho veriteľa tak, ako jej to ukladá ustanovenie § 42a ods. 2 Občianskeho zákonníka. Úmysel dlžníka (teda syna žalovanej) ukrátiť jeho veriteľa (teda žalobkyňu) v takomto prípade zákon predpokladá, keďže druhou stranou odporovateľného právneho úkonu bola osoba blízka dlžníkovi, preto bolo na žalovanej ako osobe dlžníkovi blízkej, aby preukázala opak, t. j., že úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa nemohla ani pri náležitej starostlivosti poznať. Žalovaná dostatočným spôsobom nepreukázala, že úmysel dlžníka v čase uskutočnenia ukracujúceho právneho úkonu (t.j. podpísania darovacích zmlúv) nemohla poznať ani pri vynaložení náležitej starostlivosti.

6. Ďalej súd konštatoval, že darovanie nehnuteľností žalovanej ukracuje uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky veriteľa, keďže nebolo preukázané, že by dlžník mal iný majetok v dostatočnej hodnote, z ktorého by mohla byť pohľadávka žalobkyne uspokojená. Vykonaným dokazovaním síce bolo preukázané, že dlžník je podielovým spoluvlastníkom nehnuteľností na S. B. v J., ktorých všeobecná hodnota bola znaleckým posudkom č. 28/2019 zo dňa 19.03.2019 vypracovaným znalcom X.. S. I. určená na sumu 19.000 eur (spoluvlastnícky podiel dlžníka k nehnuteľnosti evidovanej na liste vlastníctva č. XXXXX predstavuje 1-icu a spoluvlastnícky podiel dlžníka k nehnuteľnosti evidovanej na liste vlastníctva č. XXXXX predstavuje 1/12-inu), a je vlastníkom motorového vozidla s rokom výroby XXXX, avšak hodnota tohto majetku celkom zjavne nepostačuje na uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky, ktorá ku dňu 14.06.2021 podľa tvrdenia zástupcu žalobkyne predstavuje sumu 24.954,12 eura. Keďže zástupkyňa žalovanej k majetkovým pomerom dlžníka uviedla len toľko, že žalovaná nemá vedomosť o tom, aký má jej syn majetok v G., a vie, že na Slovensku má spoluvlastnícky podiel na nehnuteľnosti na S. B. v J., bolo potrebné konštatovať, že žalovanej sa nepodarilo preukázať, že by mal dlžník aj iný majetok v dostatočnej hodnote, z ktorého by bolo možné uspokojiť pohľadávku žalobkyne. Súd preto dospel k záveru, že darovanie nehnuteľností žalovanej ukracuje uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky žalobkyne a žalobe vyhovel.

7. Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie žalovaná, ktorá navrhla rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť a žalobu zamietnuť. Namietala nesprávne právne posúdenie veci podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP. Poukázala na to, že do apríla 2016 nemala vedomosť o tom, že jej syn dlhuje žalobkyni výživné na maloletého syna. Syn jej o svojich finančných ťažkostiach nikdy nehovoril a nechcel ju zaťažovať kvôli jej zhoršenému zdravotnému stavu. Syna trápilo, že nemôže prísť domov, aby sa o ňu osobne staral, preto sa rozhodol darovať jej nehnuteľnosti, aby mohla z nájomného pokryť všetky jej zvýšené výdavky spojené s liečením. Poprela, že by vedela o úmysle syna ukrátiť svojho veriteľa a nekonala s náležitou starostlivosťou, aby synov úmysel spoznala. Syn jej daroval nehnuteľnosti darovacou zmluvou, ktorú podpísal dňa XX.XX.XXXX. O tom, že dlhuje výživné, sa dozvedela koncom apríla 2016, kedy jej bola doručená v jednej obálke darovacia zmluva a listina o dohode žalobkyne a jej syna zo dňa 29.02.2016. Z dohody sa dozvedela, že jej syn ku dňu 26.02.2016 dlhuje na výživnom sumu 4.830 eur a na zaplatení tohto nedoplatku a výživného až do doby, kým K. nedosiahne 18 rokov, pričom sa jej syn so žalobkyňou dohodli, že syn prevedie svoj spoluvlastnícky podiel k predmetným nehnuteľnostiam na žalobkyňu. Domnieva sa, že ona nebola povinná si preveriť, či došlo k prevodu spoluvlastníckeho podielu jej syna na žalobkyňu, či jej syn splatil svoj dlh na výživnom a či nemá nedoplatky, keďže z obsahu dohody je nepochybné, že žalobkyňa s jej synom sa dohodli na spôsobe usporiadania nedoplatku na výživnom a na platení výživného až do 18. roku ich syna. Dlh na výživnom bol vo výške 4.830 eur a hodnota spoluvlastníckeho podielu jej syna na predmetných nehnuteľnostiach bola určená sumou 13.100 eur, pričom žalobkyňa sa zaviazala vybaviť prevod spoluvlastníckeho podielu nehnuteľností na seba. Na základe týchto skutočností bola presvedčená, že žalobkyňa a jej syn platenie výživného usporiadajú podľa predmetnej dohody a až následne došlo k uzatvoreniu darovacej zmluvy. Jej syn neuzatvoril zmluvu s úmyslom poškodiť svojho syna. Ďalej uviedla, že vzťah jej syna s vnukom K. je veľmi dobrý, že jej synovi nebolo doteraz doručené upovedomenie o začatí exekúcie, že súdny exekútor žiadal žalobkyňu o udelenie súhlasu na zriadenie exekučného záložného práva k spoluvlastníckemu podielu jej syna na nehnuteľnostiach vedených na LV číslo XXXXX a XXXXX, s čím žalobkyňa nesúhlasila, keďže hodnota tohto spoluvlastníckeho podielu nepostačuje na úhradu celej vymáhanej pohľadávky.

8. K odvolaniu žalovanej žalobkyňa vo vyjadrení uviedla, že žalovaná zaplatila daň z nehnuteľností na S. B. v mene svojho syna. Žalovaná v odvolaní tvrdila, že dohoda zo dňa 29.02.2016 jej bola doručená koncom apríla 2016 v jednej obálke s darovacou zmluvou, ktorou boli na ňu prevedené 3 nehnuteľnosti. Dohoda medzi ňou a synom bola písaná ručne na chodbe súdu v P., ťažko čitateľným písmom v O. jazyku, bez prítomnosti slovenského právneho zastúpenia, pričom bola hneď odovzdaná súdnemu zamestnancovi, ktorý ju založil do súdneho spisu bez vyhotovenia rovnopisov. Okresný súd v P. túto zmluvu neskôr zamietol. Nevie, že by žalovaná uvádzala, že dohoda bola preložená do slovenského jazyka po tom, ako bola vyhotovená, t. j. medzi dňom 29.02.2016 a jej doručením dňa 30.04.2016. Takže je zrejmé, že komunikácia žalovanej so synom je a bola rozsiahlejšia, ako uvádzala v konaní, alebo jej znalosť O. bola na takej úrovni, že obsahu dohody porozumela, a preto musela zistiť, že jej chýbajú podstatné náležitosti potrebné k úspešnému prevodu nehnuteľností. Žalovaná dobre poznala svojho jediného syna, vedela, že peniaze sú pre neho najdôležitejšia vec na svete. Tiež vedela, že sa jej syn vzdal zamestnania, aby J. súd nemal možnosť vymáhať dlh na výživnom zrážkami zo mzdy, a že nehnuteľnosti na Slovensku sú jeho jediným majetkom. Je presvedčená o tom, že vedela aj o úmysle svojho syna ukrátiť ju prevodom jediného majetku, prečo by inak uhradila daň z nehnuteľností v plnej výške, prípadne nežiadala o následné vrátenie zaplatenej dane za nehnuteľnosť, o ktorej vraj bola presvedčená, že bude patriť jej (žalobkyni). Tvrdenie žalovanej, že jej chcel syn pomôcť, sú zavádzajúce. Počas ich dvoch osobných stretnutí mala žalovaná možnosť preveriť si, či naozaj došlo k prevodu polovice nehnuteľností na S. B. v J.. Žalovaná nikdy nespomenula, že dostala darom 3 nehnuteľnosti od syna, hoci ide o veľkú udalosť a ich prevod sa uskutočnil len krátko pred svojou návštevou.

9. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „Civilný sporový poriadok“ alebo „CSP“), viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP) ako aj skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), prejednal vec bez nariadenia pojednávania s verejným vyhlásením rozsudku (§ 385 ods. 1, § 378 ods. 1, § 177 ods. 2 písm. c/, § 219 ods. 3 CSP) a po prejednaní veci urobil záver, že odvolanie nie je opodstatnené. Preto rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil. Odvolací súd sa zároveň v zmysle § 387 ods. 2 CSP stotožnil s výrokom rozhodnutia súdu prvej inštancie ako aj s jeho

odôvodnením, pretože na podklade skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov urobil správny právny záver o dôvodnosti žaloby.

10. Zmyslom odporovateľnosti je možnosť veriteľa domáhať sa žalobou na súde, aby určil, že dlžníkové úkony, ktorými ukracuje uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky, sú voči nemu právne neúčinné, čo mu následne umožňuje dosiahnuť relatívnu neúčinnosť týchto úkonov voči konkrétnej osobe a možnosť požadovať uspokojenie svojej pohľadávky z toho, čo odporovateľným právnym úkonom ušlo z dlžníkovho majetku. Dôvodom odporovateľnosti právneho úkonu je, že bol uskutočnený s úmyslom ukrátiť veriteľa, bol uskutočnený v posledných troch rokoch, veriteľ má voči dlžníkovi vymáhateľnú pohľadávku a právnym úkonom došlo k jej ukráteniu. Predpokladom úspešnej odporovateľnosti právneho úkonu je existencia úmyslu dlžníka ukrátiť svojho veriteľa. V zásade platí, že dôkazné bremeno spočívajúce v povinnosti preukázať úmysel zaťažuje žalobcu, no v prípade, že došlo k úkonu medzi dlžníkom a jemu blízkou osobou, úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa zákon predpokladá. Je na osobe dlžníkovi blízkej, aby preukázala, že úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa v čase právneho úkonu nemohla ani pri náležitej starostlivosti poznať. Úspešná obrana žalovaného ako osoby dlžníkovi blízkej spočíva nielen v jeho tvrdení, že o úmysle dlžníka ukrátiť právnym úkonom veriteľa nevedel a ani nemohol vedieť, ale aj v tvrdení a preukázaní, že vyvinul takú aktivitu, aby úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa, ktorý v dobe odporovateľného právneho úkonu musel existovať, z jej výsledkov spoznal, t. j. aby sa o tomto úmysle dozvedel. Ak sa mu to ani pri vynaložení náležitej starostlivosti nepodarilo, môže sa tým brániť odporovacej žalobe (rozhodnutie NS ČR sp. zn. 21Cdo/206/2013). Pod ukrátením veriteľa treba rozumieť také zmenšenie majetku dlžníka, ktoré neumožní uspokojenie pohľadávky veriteľa celkom alebo aj sčasti. K ukráteniu dlžníka môže dôjsť aj bezodplatným úkonom dlžníka.

11. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že žalobkyňa má vymáhateľnú pohľadávku na výživnom voči Z. F., ktorý je otcom jej dieťaťa mal. K. F.. Dlžník Z. F. je zároveň synom žalovanej, s ktorým žalovaná uzatvorila darovaciu zmluvu, ktorou došlo k prevodu vlastníckeho práva troch nehnuteľností - bytov, na žalovanú. V zmysle ustanovenia § 116 Obč. zák. sú žalovaná a dlžník blízкими osobami, a preto dôkazné bremeno, že žalovaná úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa v čase právneho úkonu nemohla ani pri náležitej starostlivosti poznať, zaťažuje práve ju.

12. Žalovaná v odvolaní uviedla, že mala vedomosť o dlhoch jej syna na výživnom na maloletého syna K., dozvedela sa o nich až koncom apríla 2016, kedy jej bola doručená v jednej obálke darovacia zmluva a listina o dohode žalobkyne a jej syna zo dňa 29.02.2016, v zmysle ktorej mal syn previesť vlastnícke právo k svojmu spoluvlastníckemu podielu predmetných nehnuteľností na žalobkyňu.

13. Žalovaná postavila svoju obranu najskôr na jej nevedomosti o dlhoch svojho syna, a tým aj na nepoznaní úmyslu syna ukrátiť žalobkyňu. Neskôr v priebehu konania tvrdila, že o dlhu na výživnom mala vedomosť, ale vychádzala z obsahu dohody zo dňa 29.02.2016 o vyrovnaní dlhu prevodom synovho spoluvlastníckeho podielu k nehnuteľnosti na žalobkyňu. Žalovaná však vôbec v priebehu konania netvrdila, že by vyvinula také zisťovanie, z ktorého by sa mohla dozvedieť o úmysle svojho syna ukrátiť veriteľa. Dôkazné bremeno zaťažovalo žalovanú, keďže je blízkou osobou, matkou dlžníka Z. F.. Vynaloženie náležitej starostlivosti predpokladá najmä, že osoba dlžníkovi blízka vykonala s ohľadom na okolnosti prípadu a s prihliadnutím k obsahu právneho úkonu dlžníka takú činnosť (aktivitu), aby úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa, ktorý tu bol v čase odporovateľného právneho úkonu, z jej výsledkov spoznala. Nepostačovalo by preto napríklad len preukázanie toho, že dlžníkovi blízka žalovaná osoba o úmysle dlžníka ukrátiť odporovaným právnym úkonom veriteľa nevedela alebo ani nemusela vedieť (rozhodnutie NS ČR sp. zn. 30Cdo/1354/2002). Žalovaná však nevyvinula žiadnu aktivitu, ktorou by mohla zistiť úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa. O žiadnej aktivite v priebehu celého konania žalovaná ani netvrdila a ani týmto smerom žiadne dôkazy neprodukovala. Jej obrana spočívala len na nevedomosti, ktorú sa vôbec nesnažila svojou aktivitou (preverovaním) prekonať. Ako je však zrejmé aj z judikatúry viacerých súdov, obrana založená na tvrdení žalovaného, že o úmysle dlžníka ukrátiť veriteľa nevedel a ani nemohol vedieť, na úspech v spore nepostačuje. Pre dosiahnutie úspechu v spore bolo potrebné, aby žalovaná tvrdila a zároveň aj preukázala, akú činnosť vyvinula, aké konkrétne kroky podnikla, aby zistila, či úmyslom jej syna bolo ukrátiť uspokojenie pohľadávky žalobkyne.

14. Veľmi nedôveryhodne vyznieva aj rozpor v tvrdeniach žalovanej, ktorá v prvotných písomných vyjadreniach uviedla, že o dlhu svojho syna na výživnom nemala vedomosť, pričom žiadnu dohodu vo svojich vyjadreniach nespomínala. Až následne po prevzatí jej zastúpenia právnu zástupkyňou

a zrejme aj po uvedení si potreby uniesť dôkazné bremeno, ktoré ako blízku osobu v zmysle ustanovenia § 42a ods. 2 Občianskeho zákonníka zaťažuje v spore práve ju, zmenila žalovaná rétoriku a začala tvrdiť, že o dlhoch syna na výživnom vedomosť mala a práve vychádzajúc z obsahu spomínanej dohody mala za to, že dlh jej syna na výživnom bude uspokojený z prevodu jeho spoluvlastníckeho podielu k nehnuteľnosti na žalobkyňu. Žalovaná sa však nijako nepresvedčila, či prevodmi troch nehnuteľností do jej vlastníctva nedôjde k ukráteniu veriteľa jej syna, čo by ju primälo k tomu, aby neprijala darované nehnuteľnosti, pretože tento úkon bol na ujmu práv veriteľa, a teda v konečnom dôsledku jej maloletého vnuka. Žalovaná v konaní netvrdila, že by vyvinula snahu a zistila napr. priamo u dlžníka, či k prevodu nehnuteľnosti uvádzanej v dohode aj došlo, nepreverila si túto skutočnosť ani na stránke katasterportálu. Zo spomínanej dohody žalovaná ani nemohla vedieť, o akú nehnuteľnosť ide, pretože táto v nej nie je bližšie špecifikovaná. V dohode je ďalej uvedené, že za zabezpečenie prevodu je zodpovedná žalobkyňa. Žalovaná si preto mohla aj u žalobkyne preveriť, či bol spoluvlastnícky podiel jej syna prevedený na žalobkyňu a či hodnota tohto podielu pokryje dlh, ktorý má jej syn na výživnom. Žalovaná sa však uspokojila s predloženou dohodou a podľa vyjadrení jej právnej zástupkyne len „predpokladala, že dlh syna na výživnom je na základe tejto dohody vyrovnaný“ (zápisnica z pojednávania zo dňa 20.05.2019, č. I. 168 spisu). Podľa vyjadrení žalobkyne žalovaná dokonca uhradila polovicu dane z nehnuteľnosti na S. B. v J., splatnú do októbra 2016, ku ktorej mal byť spoluvlastnícky podiel syna žalovanej prevedený na žalobkyňu. Pokiaľ žalovaná vychádzala z obsahu dohody zo dňa 29.02.2016 a domnievala sa, že došlo aj k jej realizácii, t.j. k prevodu spoluvlastníckeho podielu jej syna na žalobkyňu, a teda aj k uspokojeniu dlhov žalobkyne, nie je zjavné, z akého dôvodu uhradila za svojho syna daň z nehnuteľnosti, pripadajúcu na jeho spoluvlastnícky podiel. Pokiaľ by sa žalovaná dozvedela o dlhoch svojho syna na výživnom až koncom apríla 2016, čo tvrdila až v odvolaní, a návrh na vklad spornej darovacej zmluvy podala na kataster dňa 05.05.2016 (č. I. 187 spisu), mala dostatočný časový priestor na zistenie skutočností, či k realizácii dohody zo dňa 29.02.2016 aj skutočne došlo, a teda, či prevodom darovaných nehnuteľností, nedôjde k ukráteniu veriteľa jej syna.

15. Žalovaná sa tiež bránila, že ona nebola povinná preverovať, či došlo k prevodu spoluvlastníckeho podielu jej syna na žalobkyňu, či jej syn splatil svoj dlh na výživnom a či nemá nedoplatky. Bola to práve žalovaná, ktorá v spore zvolila obranu zakladajúcu sa na dohode o urovnaní dlhu medzi jej synom a žalobkyňou, a preto sa domnievala, že došlo aj k jej realizácii. Práve preto, že žalovaná mala vedomosť o dlhoch jej syna, mala byť ešte viac ostražitejšia a preveriť si skutočnosti, o ktorých sa dozvedela. Ako už odvolací súd uviedol vyššie, vynaloženie náležitej starostlivosti predpokladá najmä, že osoba dlžníkovi blízka vykonala s ohľadom na okolnosti prípadu a s prihliadnutím na obsah právneho úkonu dlžníka takú činnosť (aktivitu), aby úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa, ktorý tu bol v čase odporovateľného právneho úkonu, z jej výsledkov spoznala. Nepostačuje preto napríklad len preukázanie toho, že dlžníkovi blízka žalovaná osoba o úmysle dlžníka ukrátiť odporovaným právnym úkonom veriteľa nevedela alebo ani nemusela vedieť (rozhodnutie NS ČR sp. zn. 30Cdo/1354/2002). Bez ohľadu na to, či žalovaná o dlhoch syna na výživnom vedela alebo nevedela, bola povinná vyvinúť aktivitu, ktorou by mohla zistiť úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa, ona však nepodnikla žiadne kroky s cieľom zistiť úmysel jej syna ukrátiť uspokojenie pohľadávky žalobkyne.

16. Žalovaná zdôvodňovala darovanie nehnuteľností tým, že syn sa o ňu nemôže osobne starať, preto na ňu previedol nehnuteľnosti, aby z nájmu vedela pokryť jej zvýšené výdavky spojené s liečbou. Tvrdenie žalovanej o dôvode darovania jej troch nehnuteľností synom sa javili odvolaciemu súdu ako účelové. Sama žalovaná uvádzala, že je imobilná, odkázaná na opatrovateľskú starostlivosť, nie je preto v jej silách, aby zabezpečovala údržbu troch nehnuteľností. Pokiaľ mienil syn zabezpečiť starostlivosť o žalovanú, nebolo podľa odvolacieho súdu nutné a potrebné, aby na ňu previedol tri nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom nájmu a o ktoré by sa žalovaná nevedela postarať. Starostlivosť o matku mohol syn zabezpečiť napríklad pravidelnou finančnou podporou získanou práve z nájmu uvedených nehnuteľností.

17. Ďalšie skutočnosti, ako je dobrý vzťah syna s vnukom, nedoručenie upovedomenia o začatí exekúcie synovi, žiadosť súdneho exekútora o udelenie súhlasu na zriadenie exekučného záložného práva k spoluvlastníckemu podielu jej syna na nehnuteľnostiach vedených na LV číslo XXXXX a XXXXX, na ktoré žalovaná v odvolaní záverom poukázala, nemajú žiadny vplyv na posúdenie, či žalovaná vynaložila náležitú starostlivosť, ktorú predpokladá ustanovenie § 42a ods. 2 Občianskeho zákonníka.

18. S ohľadom na odôvodnenie napadnutého rozsudku odvolací súd konštatoval, že rozhodnutie súdu prvej inštancie dáva odpoveď na všetky podstatné námietky žalovanej opísané v odvolaní a jeho odôvodnenie zodpovedá požiadavkám upraveným v ustanovení § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku. Toto rozhodnutie odvolací súd nezhodnotil ako arbitrárne, nepresvedčivé a nepreskúmateľné, a preto ho ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

19. V odvolacom konaní bola úspešná žalobkyňa, ktorej odvolací súd priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v súlade s ustanovením § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 396 ods. 1 CSP. O výške týchto trov v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

20. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu možno podať dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).